

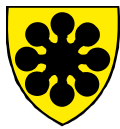

Hofors Kommun

Handlingsplan för Hofors kommuns arbete med

Nationella minoriteteters rättigheter 2023-2026

Antaget: 2023-05-09 § 65

Innehåll

Bakgrund	2
Syfte.....	2
Organisation och ansvarsfördelning	3
Uppföljning.....	3
Information och myndighetsbemötande	4
Inflytande och delaktighet	7
Främjande och synliggörande	8
Service på minoritetsspråk.....	10
Förskola	11
Äldreomsorg.....	12

Alla nationella minoriteter kan, vill och vågar ta del av sina rättigheter.

Detta innebär att alla öppet ska kunna visa sin grupptillhörighet, utveckla sitt språk och sin kulturella identitet. Språk och kultur ses som en tillgång för individen, samhället och Hofors kommun.

- Hofors kommuns vision för arbetet med nationella minoriteters rättigheter

Bakgrund

Sveriges fem nationella minoriteter är judar, romer sverigefinnar, tornedalingar och samer, som också är ett urfolk. De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Anledningen till att Sverige valde ut just dessa grupper och språk är för att de har lång historisk närvaro i landet och är en del av det gemensamma kulturarvet. Hofors kommun ingår sedan den 1 februari 2011 i förvaltningsområde för finska.

I december 2022 beslutade kommunfullmäktige om ett reviderat minoritetspolitiskt program för Hofors kommuns arbete med nationella minoriteters rättigheter och kommunens åtagande som förvaltningsområde för finska. Programmet beskriver ett övergripande förhållningssätt och tydliggör Hofors kommuns ansvar gällande minoritetsfrågor. Programmet är, förutom vad som framgår av lag, det centrala dokumentet för kommunens minoritetspolitiska arbete. I samband med beslutet fick Kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden upprätta en handlingsplan med mål och åtgärder för arbetet.

Minoritetspolitiken är tvärsektoriellt och sträcker sig över flera områden och det framgår i kommunens minoritetspolitiska program att arbetet ska genomsyra alla verksamheter i kommunen och utgöra en naturlig del i kommunens jämlikhetsarbete. Kommunens arbete ska styras efter lokala behov och alla verksamheter ska bidra på det sätt de kan för att uppfylla lagen och programmet.

Syfte

Syftet med handlingsplanen är att beskriva och konkretisera arbetet med att förverkliga de nationella minoriteternas rättigheter i Hofors kommun.

Organisation och ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer kommunens minoritetspolitiska program som är det centrala dokumentet för kommunens minoritetspolitiska arbete.

Styrelse och Nämnd

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens övergripande arbete med minoritetspolitiken och för att fullmäktiges beslut verkställs och att konkreta mål för arbetet tas fram. Kommunstyrelsen samordnar det strategiska arbetet i kommunen samt är ett konsultativt stöd. Kommunstyrelsen samordnar vissa insatser som är övergripande och/eller gemensamma.

Styrelsen och nämnderna ansvarar för att kommunen lever upp till lagstiftningen och övriga bestämmelser inom sina respektive ansvarsområden. De har ansvar för genomförande i sin verksamhet som exempelvis att arrangera samråd, genomföra informations- och utbildningsinsatser eller andra relevanta insatser för att uppfylla kommunens uppdrag.

Uppföljning

Hofors kommuns arbete med de nationella minoriteternas rättigheter ska hanteras som en naturlig del av det systematiska kvalitetsarbetet och årligen följas upp inom styrelsens och nämndernas ordinarie ansvar och verksamhet.

Handlingsplanen ska revideras varje mandatperiod.

Information och myndighetsbemötande

Chefer och medarbetare i Hofors kommun har kunskap om de nationella minoriteternas rättigheter och kommunens åtagande som förvaltningsområde för finska.

Hofors kommun informerar medborgarna aktivt och kontinuerligt om de nationella minoriteternas rättigheter och kommunens ansvar.

Kommunen har aktuell och ändamålsenlig information (både på svenska och på minoritetsspråken) som är relevant för de nationella minoriteterna.

Delmål	Åtgärder	Ansvar
Stärka kunskaperna inom organisationen om nationella minoriteters rättigheter och kommunens åtagande som förvaltningsområde för finska.	Anordna fördjupningsutbildningar.	Kommunstyrelsen
Berörd personal vet vad minoritetslagstiftningen och de nationella minoriteternas historiska erfarenheter, språk och kultur innebär för den egna verksamheten.	Ingå i introduktion för nya medarbetare.	Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden
Hofors kommuns verksamheter arbetar systematiskt med principen om icke-diskriminering där nationell minoritetstillhörighet utgör en integrerad faktor.	Ett förebyggande och främjande arbete för att motverka fördomar, negativt bemötande, diskriminering, hat, hot och våld på grund av tillhörighet till nationell minoritet ska integreras i arbetet med mänskliga rättigheter, värdegrunds- och demokratiarbete utifrån principen om icke-diskriminering.	Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden

Delmål	Åtgärder	Ansvar
Personer tillhörande någon av de nationella minoriteterna blir informerade om sina rättigheter i kontakt med kommunen.	Information om de nationella minoriteternas rättigheter och verksamhetens ansvar ska finnas tillgänglig och vara integrerad i både extern och intern information inom ansvariga nämnders verksamheter. Informationen ska ges generellt till alla oavsett om du har minoritetsbakgrund eller inte. Det ska vara rutin att informera om vilka särskilda rättigheter och valmöjligheter de nationella minoriteterna har. Berörda verksamheter ser över och analyserar vilka minoritetsspråk information bör ges på.	Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden
	1.1 Samlad övergripande information.	Kommunstyrelsen
	1.2 Att kommunens elever får information om rätten till modersmålsundervisning på samtliga nationella minoritetsspråk.	Barn- och utbildningsnämnden
	1.3 Informera vårdnadshavare om möjligheten till modersmålsstöd på finska i förskoleklass.	Barn- och utbildningsnämnden
	1.4 Informera vårdnadshavare om rätten till förskoleverksamhet eller annan pedagogisk verksamhet på finska och vad kommunen erbjuder.	Barn- och utbildningsnämnden
	1.5 Att alla som ansöker om förskoleplats eller annan pedagogisk verksamhet får frågan om de önskar sådan verksamhet på finska.	Barn- och utbildningsnämnden
	1.6 Informera om rätten till service, vård och omsorg inom ramen för äldreomsorgen på nationella minoritetsspråk och vad kommunen erbjuder.	Socialnämnden

1.7	Att alla som ansöker om bistånd inom ramen för äldreomsorgen och LSS/Psykiatri informeras om möjligheten att få sin omsorg på finska.	Socialnämnden
1.8	Berörda verksamheter informerar om rätten att få sitt ärende hanterat på finska.	Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden

Inflytande och delaktighet

Arbetet med minoritetsfrågor sker tillsammans med de nationella minoriteterna.

I Hofors kommun har förtroendevalda och ansvariga tjänstemän en god kunskap i rättighetslagstiftningen samt vilka ärenden som behöver behandlas i samråd med de nationella minoriteterna. Samråden sker regelbundet och är en naturlig del i beslutsprocessen. Barn och ungas rätt till inflytande och samråd ska främjas särskilt.

Delmål	Åtgärder	Ansvar
Utveckla former för samråd.	Att tillsammans med de nationella minoriteterna arbeta fram ett förslag på hur samråd ska utformas.	Kommunstyrelsen
Ökat inflytande för barn och ungdomar.	Integrera minoritetsperspektivet i befintliga forum för inflytande.	Barn- och utbildningsnämnden

Främjande och synliggörande

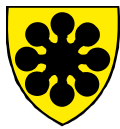
Hofors kommun har ett språkbevarande klimat för att möjliggöra de nationella minoritetsspråkens fortlevnad i Sverige.

Detta innebär att kommunen aktivt arbetar med att synliggöra och främja de nationella minoriteternas språk och kultur, särskilt när det gäller aktiviteter riktat till barn och unga. Kommunen uppmuntrar både medborgare och medarbetare att använda minoritetsspråken.

Hofors kommun arbetar aktivt för att utöka antalet medarbetare som har kunskap i ett eller flera minoritetsspråk. Särskilt det finska språket ska premieras.

Alla verksamheter i Hofors kommun vet hur språkkompetensen är bland sina medarbetare.

Delmål	Åtgärder	Ansvar
Kommunen värdesätter och förvaltar den resurs som medarbetare med minoritetsspråkskompetens och kompetens om samisk, judisk, romsk, sverigefinsk och tornedalsk kultur utgör.	Erbjuda möjligheter till kompetensutveckling och samverkansforum. Medarbetares kunskap och vilja att använda de nationella minoritetsspråken i sitt arbete, ska löpande inventeras.	Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden
Utifrån behovskartläggning aktivt rekrytera personal med kompetens i de nationella minoritetsspråken.	Vid nyanställningar ska språk- och kulturkompetens ses som en tillgång.	Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden
Barn, elever och studerande som känner tillhörighet till de nationella minoritetsspråken uppmuntras att läsa sitt språk som modersmål.	Uppmärksamma flerspråkighet genom exempelvis sociala medier eller temadagar.	Barn- och utbildningsnämnden

Delmål	Åtgärder	Ansvar
Erbjuda möjlighet att revitalisera sitt minoritetsspråk.	Stöd och verktyg som exempelvis litteratur.	Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden
Stimulera språkanvändningen för det språk som kommunen ingår i förvaltningsområde för.	Verka för mötesplatser för finsktalande medborgare.	Kommunstyrelsen
Synliggöra de nationella minoriteternas närvaro och historia i samhället.	Uppmärksamma de nationella minoriteternas högtidsdagar.	Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden
	Arbeta med temadagar/veckor som exempelvis regionala minoritetsveckan.	
	Stödja varandra genom intern samverkan.	
Kommunens kulturutbud ska vara angeläget för alla och därigenom spegla och inkludera de nationella minoriteterna och minoritetsspråken.	Genom samverkan finna möjligheter att erbjuda bred kulturverksamhet.	Kommunstyrelsen

Service på minoritetsspråk

Hofors kommun erbjuder alla medborgare som önskar det, service på sitt minoritetsspråk.

Hofors kommun har väl fungerande rutiner för att bemöta de medborgare som vill använda sitt språk vid kontakt med kommunen. Alla medarbetare känner till rutinerna för sin verksamhet.

Delmål	Åtgärder	Ansvar
Berörd personal känner till och följer rådande rutiner.	Se över nuvarande organisation och rutiner.	Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden
Berörda verksamheter har kännedom om medborgarnas intresse av service på det språk som kommunen ingår i förvaltningsområde för.	Kontinuerlig och systematisk undersökning av intresse för förskola, äldreomsorg och ärendehantering på finska.	Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden
Tillgodose service på det språk som kommunen ingår i förvaltningsområde för.	Berörda verksamheter ser över och analyserar behov av övrig service och information på finska.	Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden
Berörda verksamheter har kännedom om medborgarnas intresse av service på övriga minoritetsspråk.	Bevaka och agera vid intresse av service på övriga nationella minoritetsspråk.	Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden

Förskola

Hofors kommun ska erbjuda barn, vars vårdnadshavare begär det, plats i förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska.

Delmål	Åtgärder	Ansvar
Förskolan ger barn som känner tillhörighet till det finska språket möjlighet att bli flerspråkiga samt arbetar för att främja en god kulturell självbild.	Skapa organisatoriska förutsättningar inom förskolan för språkrevitalisering.	Barn- och utbildningsnämnden
	Erbjuda finsktalande personal och lämpligt pedagogiskt material.	
	Samverka med vårdnadshavare för att språkutvecklingen ska bli så bra som möjligt.	
Barn som känner tillhörighet till de nationella minoritetsspråken får möjlighet att utveckla sitt minoritetsspråk och sin kulturella självbild.	Erbjuda pedagogiskt material med koppling till de nationella minoritetsspråken och de nationella minoriteterna.	Barn- och utbildningsnämnden

Äldreomsorg

Hofors kommun erbjuder alla som önskar det, hela eller en väsentlig del av sin äldreomsorg på minoritetsspråk samt arbetar aktivt för att de äldre ska kunna bevara sin kulturella identitet.

Delmål	Åtgärder	Ansvar
Skapa en kvalitativ och kontinuerlig språkmiljö för det språk som kommunen ingår i förvaltningsområde för.	Skapa organisatoriska förutsättningar inom de olika boendena och hemtjänsten för att optimera tillgången av personal som behärskar finska.	Socialnämnden
Ge finsktalande brukare möjlighet att tillägna sig sitt språk och sin kultur.	Arrangera språkliga och kulturella aktiviteter.	Socialnämnden
	Erbjuda stöd och verktyg som exempelvis litteratur, musik eller andra värdefulla kulturella inslag.	